

Nr 31

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 37 kap. 1 och 2 §§ brottsbalken.

Genom en den 18 mars 1966 dagtecknad proposition, nr 83, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande

Förslag

till

Lag**om ändrad lydelse av 37 kap. 1 och 2 §§ brottsbalken**

Härigenom förordnas, att 37 kap. 1 och 2 §§ brottsbalken skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***37 kap.****1 §.**

Övervakningsnämnds verksamhetsområde — — — av Konungen.
Övervakningsnämnd består av fem ledamöter, om ej Konungen förordnar att viss nämnd skall hava flera ledamöter. *Ersättare utses till det antal Konungen bestämmer.* Nämnden är beslutförför med ordförande och två ledamöter. I brådskande fall, så ock i ärenden av mindre vikt äger ordföranden ensam besluta å nämndens vägnar. Sådant beslut skall anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

Övervakningsnämnd består av fem ledamöter, om ej Konungen förordnar att viss nämnd skall hava flera ledamöter. Nämnden är beslutförför med ordförande och två ledamöter. I brådskande fall, så ock i ärenden av mindre vikt äger ordföranden ensam besluta å nämndens vägnar. Sådant beslut skall anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

Konungen äger — — — — — är stadgat.

2 §.

Konungen förordnar ordförande i övervakningsnämnd samt ersättare som vid förfall för ordföranden

Konungen förordnar ordförande i övervakningsnämnd samt ersättare som vid förfall för ordföranden

(Nuvarande lydelse)

tjänstgör i hans ställe. Ordföranden skall vara lagfaren och erfaren i domarvärv; *ersättaren* skall vara lagfaren.

Övriga ledamöter och ersättare utses av länsstyrelsen i det län, inom vilket nämnden har sitt huvudsakliga verksamhetsområde. De böra hava erfarenhet beträffande ungdomsvård eller arbetsförmedling eller eljest i allmänna värv.

Ordförande, övriga ledamöter och ersättare utses för fem år. Avgår ledamot eller ersättare före tidens utgång, utses ny ledamot eller ersättare för återstående tid.

(Föreslagen lydelse)

tjänstgör i hans ställe. *Vid förfall för både ordföranden och hans ersättare förordnas tillfällig ersättare av den hovrätt, inom vars domkrets nämnden har sitt huvudsakliga verksamhetsområde.* Ordföranden skall vara lagfaren och erfaren i domarvärv; *ersättare* skall vara lagfaren.

Övriga ledamöter och ersättare *för dem* utses av länsstyrelsen i det län, inom vilket nämnden har sitt huvudsakliga verksamhetsområde. De böra hava erfarenhet beträffande ungdomsvård eller arbetsförmedling eller eljest i allmänna värv.

Ledamot och annan än tillfällig ersättare utses för fem år. Avgår ledamot eller *annan än tillfällig* ersättare före tidens utgång, utses ny ledamot eller ersättare för återstående tid. *Tillfällig ersättare förordnas för högst sex månader.*

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås sådan ändring i brottsbalken att tillfällig ersättare skall kunna förordnas för ordförande i övervakningsnämnd. Förordnande skall meddelas av hovrätt.

Beträffande nuvarande ordning samt innehållet i en inom justitiedepartementet upprättad promemoria m. m. får utskottet hänvisa till propositionen.

Departementschefen

Vid lagrådsremissen anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Kling*, följande.

Enligt gällande bestämmelser kan efter behov förordnas en eller flera ersättare för ordförande i övervakningsnämnd. Ersättare skall i likhet med ordföranden förordnas för fem år. Det är alltså inte möjligt att vid samtidigt förfall för ordföranden och hans ersättare — t. ex. på grund av sammanträffande semesterledigheter — utse tillfällig ersättare för kort tid.

I den nu remissbehandlade departementspromemorian har föreslagits en ändring av bestämmelserna så att ett tillfälligt behov av ersättare vilket inte sträcker sig över längre tid än sex månader skall kunna täckas genom ett kortvarigt förordnande. Enligt förslaget skall tillfälliga ersättare för ordförande i övervakningsnämnd utses av vederbörande hovrätt.

Samtliga remissinstanser har vitsordat behovet av en möjlighet att utse tillfälliga ersättare för ordförande i övervakningsnämnd. Även jag ansluter mig till förslaget härom. Praktiska skäl talar för att hovrätterna får utse tillfälliga ersättare. Hovrätterna torde ha den för ändamålet erforderliga personkännedomen, och i många fall kommer det sannolikt att finnas behov av att förena ett domarvikariat, som hovrätten disponerar över, med förordnande att vara tillfällig ersättare för ordförande i övervakningsnämnd. I likhet med de flesta remissinstanserna anser jag därför att förordnande av tillfälliga ersättare bör utfärdas av hovrätt.

Med anledning av påpekanden i ett par remissyttranden vill jag understryka att man i den mån det är möjligt bör undvika täta byten av ersättare på ordförandeposten i en övervakningsnämnd. Tingsnotarie bör i regel inte komma i fråga för förordnande som ersättare för ordförande.

Om vi får ett system med tillfälliga ersättare som utses av hovrätt blir det inte möjligt att behålla stadgandet i 37 kap. 1 § brottsbalken att Kungl. Maj:t skall bestämma antalet ersättare för ledamot i övervakningsnämnd. Någon maximeringsbestämmelse i fråga om antalet ersättare torde över huvud taget inte behövas. Andra punkten i paragrafens andra stycke kan därför utgå.

De nya bestämmelserna bör träda i kraft dagen efter den då de utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Lagrådet

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Utskottet

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får därför hemställa,

att förevarande proposition, nr 83, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 3 maj 1966

På första lagutskottets vägnar:

ERIK SVEDBERG

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Erik Svedberg, Ernulf, Arvidson, Hjorth, Ferdinand Nilsson, Schött och fru Lilly Ohlsson;

från a n d r a kammaren: fru Johansson, herrar Östrand, Ekström i Björkvik, Svensson i Vä, Gustafsson i Borås, fru Lindekvist och fru Heurlin.